24.2.2026

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Asia: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten ja direktiivien muuttamisesta digitaalisen lainsäädäntökehyksen yksinkertaistamisen osalta ja tekoälyä koskevien yhdenmukaistettujen sääntöjen täytäntöönpanon yksinkertaistamisen osalta (U 81/2025 vp)

Euroopan komissio antoi 19.11.2025 ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi digitaalisen sääntökokonaisuuden yksinkertaistamisesta (digiomnibus) ja tekoälysääntöjen täytäntöönpanon yksinkertaistamisesta (tekoälyomnibus).

Digiomnibus esittää kohdennettuja muutoksia EU-asetuksiin. Lisäksi se kumoaisi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1150 oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämisestä verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjiä varten (P2B-asetus).

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä ”MaRa”) kiittää kutsusta tulla liikenne- ja viestintävaliokunnan kuultavaksi ja toteaa asiasta seuraavaa:

1. Verkossa toimivien välityspalvelujen tulee toimia avoimesti ja läpinäkyvästi

Verkossa toimivat välityspalvelut tarjoavat pääsyn uusille markkinoille sekä monia, uusia kaupallisia mahdollisuuksia, joiden avulla yritykset voivat hyödyntää Euroopan unionin sisämarkkinoiden etuja. Kuluttajatkin samalla hyötyvät, koska he voivat hyödyntää näitä verkossa valitsemiaan palveluita.

Verkkoalustoilla välityspalveluja tarjoavien yritysten neuvotteluvoima B2B-suhteissa on kuitenkin niin vahva, että se verraten helposti mahdollistaa sen, että ne voivat tosiasiallisesti toimia yksipuolisesti tavalla, joka voi olla epäoikeudenmukainen ja vahingoittaa yrityskäyttäjien ja välillisesti myös kuluttajien oikeutettuja etuja. Sääntelyn lisääminen läpinäkyvyyden parantamiseksi on siten ollut välttämätöntä. Samalla se on edistänyt kilpailuneutraliteetin toteutumista.

Verkkoalustat voivat kilpailla suoraan verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjien kanssa, jotka eivät ole palvelujen tarjoajan määräysvallassa. Näissä tilanteissa verkkoalustojen tulee toimia avoimesti ja esittää kuvaus eriytetystä kohtelusta, jota sovelletaan sen itsensä tarjoamiin palveluihin verrattuna niihin, joita yrityskäyttäjät tarjoavat riippumatta siitä, toteutetaanko tällainen eriytetty kohtelu oikeudellisin, kaupallisin vai teknisin keinoin.

2. P2B-asetusta ei tule kumota

P2B-asetus on tarkoitettu nimenomaisesti puuttumaan alustojen ja yrityskäyttäjien väliseen rakenteelliseen epätasapainoon. Sen tavoitteena on turvata sopimussuhteiden läpinäkyvyys kaikenkokoisten verkossa toimivien välityspalveluiden sekä niitä hyödyntävien yrityskäyttäjien välillä.

P2B-asetus tarjoaa esimerkiksi majoitusalalla yrityskäyttäjiä koskevia seuraavia käytännön suojatoimia:

- Alustojen on laadittava selkeät sopimusehdot, ilmoitettava muutoksista etukäteen ja annettava majoitusliikkeille mahdollisuus irtisanoa sopimus, jos ne eivät hyväksy olennaisia muutoksia.

- Alustojen tekemien palvelujen keskeytysten, sopimusten päättämisten tai käyttöoikeuden rajoitusten on perustuttava selkeästi määriteltyihin perusteisiin, ja niiden yhteydessä on annettava perustelut.

- Alustojen on ilmoitettava tärkeimmät järjestykseen vaikuttavat parametrit, mukaan lukien se, vaikuttaako sille maksettava korvaus tai osallistuminen maksulliseen ohjelmiin muutoin yrityksen näkyvyyteen.

- Alustojen tulee ilmoittaa majoitusliikkeille, jos niiden tarjouksia kohdellaan eri tavoin tai jaetaan edelleen kumppanien tai muiden kanavien kautta.

- Alustojen on selitettävä, mitä tietoja asiakkaista majoitusliikkeet voivat saada, millä edellytyksillä ja onko kolmansilla osapuolilla pääsy näihin tietoihin.

Euroopan komissio on digiomnibus-ehdotuksessaan todennut, että kumoamalla P2B-asetus yksinkertaistettaisiin verkkoalustoihin ja yrityskäyttäjiin sovellettavaa sääntelykehystä poistamalla päällekkäistä sääntelyä suhteessa digipalveluasetukseen (DSA) ja digimarkkina-asetukseen (DMA). Samalla P2B-asetuksen kumoaminen poistaisi päällekkäisyyksiä muun lainsäädännön kanssa.

Matkailu- ja ravintola-alan yritykset ovat vahvasti riippuvaisia verkkoalustoista tavoittaakseen asiakkaansa. Tämä riippuvuus koskee paitsi suuria alustoja myös sellaisia alustoja, jotka eivät ole suuruudeltaan digimarkkina-asetuksessa (DMA) määriteltyjä portinvartijoita, ja jotka jäävät sen soveltamisalan ulkopuolelle ja kuuluvat digipalveluasetuksen (DSA) piiriin vain rajoitetusti.

MaRa korostaa sitä, että useat digipalveluasetuksen (DSA) ja digimarkkina-asetuksen (DMA) velvoitteet koskevat kuitenkin vain portinvartija-asemassa olevia verkkoalustapalveluja. P2B-asetuksen kumoaminen heikentäisi verkkoalustapalveluita käyttävien yrityskäyttäjien asemaa sopimussuhteissa verkkoalustapalveluita tarjoavien yritysten kanssa.

MaRa toteaa yhteenvetonaan seuraavaa:

- **Verkkoalustoja hyödyntävien yritysten oikeusturva sopimussuhteissa verkkoalustayritysten kanssa tulee varmistaa myös jatkossa.**

- **P2B-asetus on edelleen ainoa EU-säädös, joka tarjoaa matkailu- ja ravintola-alan yrityksille sellaisia avoimuus- ja oikeudenmukaisuustakeita, jotka ovat täytäntöönpanokelpoisia.**

- **P2B-asetuksen kumoaminen heikentäisi EU:n digitaalista sääntelykehystä ja jättäisi monet pk-yritykset alttiiksi epäselville ja kohtuuttomille käytännöille ilman tehokkaita horisontaalisia suojamekanismeja.**

- **P2B-asetuksen kumoaminen ei yksinkertaistaisi EU-lainsäädäntöä, vaan heikentäisi matkailu- ja ravintola-alan yritysten suojaa.**

- **P2B-asetusta ei tule kumota. Se tulee säilyttää EU:n digitaalisen sääntelykehyksen horisontaalisena kulmakivenä ja varmistaa sen johdonmukainen yhteensovittaminen digipalveluasetuksen (DSA) ja digimarkkina-asetuksen (DMA) kanssa.**

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Sami Hämäläinen
lakimies, varatuomari

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 8 000 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.